

ПЕТТЕ СЕСТРИ НА КОМИШАПИН ЕСКИМОСКА ПРИКАЗКА

Превод от руски: Ангел Каралийчев, Вела Каралийчева, 1956

chitanka.info

Това се случило много отдавна. На едно място край морето живеели пет девойки, пет родни сестри. Те нямали съседи и нищо не знаели за хората. Сестрите мислели, че живеят сами на земята. Само най-голямата сестра-магесница знаела за хората, но мълчала, не искала да каже на по-малките.

Сестрите все ходели да събират разни треви и корени за ядене, а от брега донасяли морско зеле. Веднъж по-малките сестри казали на най-голямата — магесницата:

— Сестрице, ти си най-умна от нас. Не ни е лесно всеки ден да дирим храна. Няма ли да измислиш нещо, или да ни дадеш помощник?

Най-голямата сестра помислила, помислила, па рекла:

— Добре, дайте ми една дъска за обработване на кожи, две скребки^[1], два калъпа за обуца, един каменен чук и два живи морски рака.

Най-малката се затекла на брега и донесла два живи рака. Другите сестри приготвили останалите неща. Седнала най-голямата в къта на полога^[2] и захванала да прави човече. Главата направила от каменния чук, тялото — от дъската, върху която щавели кожата, ръцете — от калъпите за обуца, краката — от кривите скребки, а пръстите на ръцете — от живите раци. Като направила човечето, сложила го в ъгъла на полога и легнала да спи заедно със сестрите си.

Настъпило утрото. Събудили се девойките и се зачудили: в ъгъла на полога лежи едно човече и хърка. Захванали да будят човечето:

— Ей, помощнико, ставай да идеш на брега за зеле!

Дигнало се човечето и се запътило към брега. Там набрало морско зеле и се върнало у дома. Девойките се зарадвали на човечето, което влязло със зелето.

— Ей го нашия помощник, нашия Комиснапин!

Така нарекли девойките своя помощник.

Комиснапин захванал да носи всеки ден в къщи морско зеле, корени и треви. Девойките престанали да ходят на брега. Те вече си имали помощник.

Веднъж Комиснапин намерил изхвърлена от морето нерпа и я занесъл в шатрата. Девойките изяли месото и похвалили Комиснапина.

Комиснапин почнал да ходи все по-далеко и по-далеко от къщата. Веднъж, като заобикалял скалистия нос на брега, видял една яранга. Запътил се към нея. Влязъл в полога. Огледал се — няма хора. Още

веднъж погледнал и видял в един съд варено еленово месо. Захванал да яде и изял половината елен. Другата половина на елена сложил в торба, метнал я на гърба си и тръгнал да я занесе на сестрите. Комиснапин взел от ярангата не само месото, но и големия зелен нож. Девойките видели отдалеко Комиснапина и едната от тях рекла:

— Гледайте, нашият Комиснапин иде и носи нещо голямо на гърба си!

Щом Комиснапин дошъл, девойките го запитали:

— Какво носиш в торбата?

Комиснапин отвърнал:

— Трайте си, не питайте, ами развързвайте и гледайте!

Девойките внесли торбата в полога и там я развързали:

— О, чудо, колко много и каква хубава храна!

На пода лежало тлъсто еленово месо. Девойките-сестрици запитали Комиснапина:

— Откъде е туй месо?

— Намерих го на брега!

— Ами откъде си взел този нож?

— От брега.

Девойките нарязали месото, наядли се до насита и заспали.

В туй време в ярангата зад скалистия нос се водел такъв разговор:

— Кой ли е взел нашето месо?

— Къде ли се е дянал големият нож?

В ярангата зад скалистия нос живеели петима братя. Те били ловци на диви елени и морски животни. Като се върнали от лов, момците видели, че месото е изядено, а ножът задигнат. Някой чужд човек е идвал в тяхното самотно жилище. На заранта младежите се събудили, закусили и преди да тръгнат на лов, сложили на видно място половин елен — варен и тлъст, за да проличи кражбата. Сетне всички отишли на лов.

В туй време девойките-сестрици се събудили и захванали да будят помощника:

— Е-е-ей! Комиснапине, ставай и върви на брега да ни потърсиш храна!

Комиснапин станал и се запътил към брега. Тръгнал по брега за ярангата зад скалистия нос. Стигнал и влязъл вътре. Гледа — на

полицата варен див елен. Седнал и захванал да яде. Щом се наситил, сложил останалото месо в торбата и се запътил към къщи. Като стигнал, девойките го запитали:

— Комиснапине, откъде носиш месото?

— Намерих го на брега. Морето го е изхвърлило.

Само най-голямата сестра не вярвала, но мълчала.

Тя знаела, че дивите елени живеят в тундрата. Знаела, че зад скалистия нос живеят петима ловци.

Девойките пак нарязали месото, наядли се до насита и легнали да спят.

Ловците, като се върнали от лов, пак видели, че месото е изядено. Най-големият брат рекъл:

— Някой се е научил да идва при нас. Утре вие ще идете на лов, а пък аз ще остана да пазя жилището. Дано видя оня, който ни наказва всеки ден.

На заранта по-малките братя отишли на лов, а най-големият останал да пази ярангата.

Девойките също се събудили. Събудили и Комиснапина и го пратили да търси храна. Комиснапин тръгнал право към ярангата зад скалистия нос.

Най-големият брат погледнал от ярангата и видял: пристига едно човече с криви крака и с криви ръце. Ловецът се скрил при входа — мушнал се в храста, донесен за гориво. Комиснапин се приближил до ярангата и запял:

*Нещо ме е страх, нещо ме е страх,
но защо — не знам, но защо — не знам!*

Сетне пристъпил прага и влязъл вътре. Огледал се. В едно дървено блюдо видял месо. Захванал да яде. Най-големият ловец през това време седнал на прага и преградил пътя на Комиснапин. Комиснапин се огледал и видял човека, седнал до вратата. Скочил, изплашил се и завикал:

— Махай се, пусни ме да изляза!

Тогава стопанинът казал:

— Няма да се махна!

Комиснапин съвсем се изплашил, захванал да моли стопанина да го пусне да си иде у дома. Стопанинът запитал:

— Имаш ли сестра? Комиснапин отвърнал:

— Нямам сестра.

Стопанинът рекъл:

— Лъжеш ме ти мене, имаш сестра! Казвай истината или зле ще си изпатиш.

Комиснапин отговорил:

— Имам една сестра.

Стопанинът пак казал:

— Пак лъжеш, ти имаш две сестри!

Комиснапин рекъл:

— Не, само една.

Стопанинът казал:

— Казвай истината или ще те пребия.

Комиснапин извикал:

— О, не ме бутай, защото ще се разваля, имам две сестри!

Стопанинът рекъл:

— Ти имаш три сестри!

— Не, две сестри.

— Казвай истината или ще те довърша!

— Добре де, три сестри имам.

— Не, ти имаш четири сестри!

— Само три сестри.

— Пак ме лъжеш, имаш четири сестри. Казвай истината или ще те убия!

— Вярно, четири сестри имам.

Стопанинът казал:

— Казвай истината, нали имаш пет сестри. Ако ме излъжеш, ще те хвърля в морето!

Комиснапин рекъл:

— Да, имам пет сестри. Но повече нямам. Само пет сестри.

Стопанинът казал:

— Не ми трябва повече. Сега вземи туй месо и го носи на сестрите си.

Комиснапин взел месото и тръгнал по брега към къщи, а стопанинът се загледал след него.

Върнали се по-малките братя от лов и запитали най-големия:

— Видя ли крадеца?

— Видях го. Той е едно човече с криви крака, но има пет сестри. За тях ни краде месото. Утре ние всички ще идем при сестрите.

Комиснапин пристигнал с месото. Като влязъл в ярангата, девойките го запитали:

— Откъде донесе пак толкова месо? Да не би някъде наблизко да живеят хора?

— Никого не съм виждал.

Девойките сварили месото, хапнали и легнали да спят. На заранта се събудили и захванали да будят Комиснапин, за да иде за зеле, но той не им отвърщал.

Най-голямата сестра — магесницата, излязла от ярангата и що да види: приближават се петима момци, петима ловци с лъкове и стрели. Върнала се и извикала на сестрите си:

— Хора дойдоха, момци дойдоха!

Изплашили се девойките и закрили очите си с ръце, а ловците през това време влезли в ярангата и се наредили. Девойките-сестри свалили ръце от очите си и видели петима млади, хубави и силни момци. Тогава най-големият брат рекъл:

— Ловците дойдоха да ви помоят да им станете жени. С нашите лъкове и стрели ние бием диви елени, с нашите копия и харпуни^[3] бием морски животни. Вие и вашите деца ще бъдете нахранени. А еленовите кожи ще ви служат за облекло.

Най-голямата сестра рекла:

— Аз исках да кажа на сестрите си, че освен нас има и други хора. Но щом сте дошли, нека бъде, както искате. Аз и сестрите ми сме съгласни да станем стопанки на ярангата ви.

Девойките се много зарадвали. Всички захванали да се готвят да пренесат заедно с ловците жилището си на ново място.

А там, където лежал Комиснапин, останала само една купчина домашни потреби: дъска, две скребки, един каменен чук, два калъпа и два рака.

Младежите направили обща сватба и заживели задружно.

[1] Скребок — инструмент от камък, кост и желязо, с различна форма. Служи за обработване на кожи. ↑

[2] Полог — спално отделение в жилището на чукчите, коряките и ескимосите. ↑

[3] Харпун — оръжие, което се хвърля. Представява копие на въже и служи за лов на големи морски животни. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.